

Árpád-házi Szent Erzsébet

Az Erzsébet tábor névadója, a keresztény világ szentjei közül az egyik legnagyobb tisztelettel bíró példakép, Árpád-házi Szent Erzsébet.

Az Erzsébeteket sokszor felelősségteljes, másokra odafigyelő, segítőkész személyiségekként írják le. Mindez tökéletesen illik a magyar királynőre, akinek fénye minden kor minden emberének világít. Életének üzenete ma is rendkívül aktuális, hiszen a segítő szeretetre mutatott komoly, követendő példát.

Az ő nevét viselő, gyermekeket segítő Erzsébet-program több éve gyakorolja azt, amit névadója és annak követői az elmúlt évszázadokban cselekedtek: a társadalmi szolidaritást nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is képviseli.

Ha a szolidaritás fogalmát értelmezzük, akkor eljutunk oda, amit az Erzsébet-program eddig teljesített: közös, kölcsönös kötelesség- és segítségvállalás. A keresztény kultúrában ez a fogalom igen közel áll a felebaráti szeretethez, amely lényegéből adódóan nem is lehet más, csak a cselekedetekben megnyilvánuló szeretet. Erre Európában az egyik legismertebb példa az Erzsébet-program névadója, Árpád-házi Szent Erzsébet élete. Ezáltal tehát az Erzsébet-program – mint érzelem, gondolat és tett egysége – a társadalmi szintre emelt szolidaritás eszköze.

Ki volt Szent Erzsébet?

Árpád-házi Szent Erzsébet II. András magyar király és Merániai Gertrúd lánya volt. 1207. július 7-én született Sárospatakon, az öt gyermek közül harmadikként. Bátyja a későbbi IV. Béla magyar király volt. Erzsébetet négy éves korában eljegyezték I. Hermann türingiai tartománygróf fiával, Hermann-nal, aki később meghalt, így Erzsébet annak öccsével, Lajossal lépett frigyre 1221-ben. Boldog házasságban éltek, három gyermekük született. Ám Lajos már nem láthatta harmadik gyermeküket, mert életét vesztette egy keresztes hadjáratban. Lajos öccsei igen keményen bántak Erzsébettel: a 20 éves özvegyet megfosztották a vagyona kezelésének jogától és férje birtokainak jövedelmétől. A kialakult helyzet miatt elhagyta Wartburgot gyermekeivel. Fonással tartotta fenn magát és megmaradt ékszerei eladásából nevelte gyermekeit. Hányattatásai ellenére sem tért haza Magyarországra, és nemet mondott az öt házassági szándékkal megkereső II. Frigyes császárnak is. Assisi Szent Ferenc harmadrendjének tagja lett, ettől kezdve egyszerű szürke köntösben járt. Erzsébet 3 nappal előbb megmondta halálának napját. 1231. november 17-én halt meg. Sírja mellett számos csodás esemény történt. IX. Gergely pápa 1235-ben szentté avatta.

A rózsacsoda

Erzsébetet többnyire rózsákkal a kötényében, kosarában ábrázolják. Ennek eredete az alábbi legendához kötődik.

Erzsébet kivételes teremtés volt. A szíve tele volt jóindulattal, elfogadással és szeretettel. Menedékhelyet hozott létre árva gyermekek számára, majd kórházat alapított, ahol ő maga is segített a betegápolásban. A szegényeket segítette akkor is, amikor egy ideig átvette férjétől a tartomány kormányzását és kinyitatta Wartburg éléstárait. Erzsébetnek nem volt könnyű élete. Könyörületes cselekedeteit mindenkor gúny, vádaskodás, irigység kísérte, de ő mindezt a legnagyobb békével és vidám szívvel viselte. Férje elvesztése után még inkább támadások kereszttüzében élt, de továbbra sem hagyott fel a nehéz sorsúakról történő gondoskodással. Egy napon Erzsébet éppen kenyeret vitt a szegényeknek, amikor néhai férjének testvére, Henrik, kérdőre vonta. Látni akarta mit rejteget kötényében. Erzsébet megijedt sógora haragjától, és azt felelte rózsákat. Isten nem akarta, hogy hazugságon kapják Erzsébetet, így csodák csodájára, amikor Henrik erővel kötényébe nézett, valóban csak rózsákat látott.

Az Erzsébet Magyarországon egészen az 1300-as évekig a leggyakoribb női névnek számított, és később is igen nagy népszerűségnek örvendett – ehhez hozzájárult az Európa-szerte ismert Árpád-házi Szent Erzsébet tisztelete.